

Telegrafulu este de dóna ori pre septemana: Damned'a si Joi'a. — Prenumeratiunea sa face in Sabiiu la expeditiua foiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditiua. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. s'era pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinç. si tieri strelie pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia ôra cu 7 cr. s'aru, pentru a doua ôra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 2798/B. 1875.

Preonorati Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali! Onorata preotime archidiececana!

Petrunsu de dorint'a ferbinte, de a vedé pre onoratulu nostru cleru si iubitul nostru poporu credinciosu din archidiececa inaintandu din ce in ce atâtu in privint'a stârei sele materiale, câtu si a celei intelectuale si religioase-morale, Consistoriulu archidiececanu inca prin cerculariulu seu dto 12 Octobre 1872. Nr. 890 recomanda-se comuneloru nôstre bisericesci infintierea de fonduri parochiali, indegetandu totu-deodata si folosulu celu mare alu atâroru fonduri, precum si modalitatea, cum s'aru poté acelea mai cu inlesnire infintia.

Unele din comunele nôstre bisericesci au si urmatu acelei povetie binevoitoare, si se bucura astadi de fruptele osteneleloru; dar' cele mai multe pare-ca o au trecut cu vederea, séu de o au si luat la cunoscentia, nu o au pusu in lucrare, escusandu-se cu inerodura pamentului, cu greutatea contributiuniloru statului s. a., séu amanandu lucrulu pre mai tardiu.

Astadi, dupa ce a binecuvântatu Dumnedieu cele mai multe pârti ale patriei nôstre cu recolte (culesuri) indestultóre, ba pre alocurea imbelsugate, Consistoriulu archidiececanu vine de nou, a Ve aduce aminte de fondurile parochiali, si a Ve provocá, se Ve cugetati cu totu deadinsulu la infintiareâ loru, si se le puneti si in lucrare.

Fondurile acestea parochiali, precum se scie din cerculariulu consistorialu citatu mai susu, au doue scopuri. Unulu este, cá prin ajutoriulu loru sa se imbunatâtesca starea materiale a bisericeloru si scoléloru nôstre si a personalului acelor-a, cá ast-feliu parochiale singuratie sa nu fia silite, a face la tôte trebuintele loru aruncaturi asup'ra membriloru loru, ci sa aiba totudé-un'a, pentru tôte trebuintele loru comune, precum: zidirea séu repararea bisericii, scoléi, casei parochiali, salariulu invetiatorescu si preotiescu, si altele de felulu acest'a, unu ajutoriu siguru si totu-déun'a disponibile din veniturile anuali ale acestoru fonduri. Ear' celalaltu scopu alu fonduriloru parochiali este, a se ajutá din ele la casuri de lipsa insisi membrii comuneloru nôstre bisericesci, si prin acés'ta a scapá de greutatea intereseloru (cameteloru) celoru neomenóse, ce le iau acum, dupa suspendarea legei usurarie, atâtu privatii, câtu si institutele numite de banca, si ispravnicii acelor-a, de pe spatele sirmanului poporu de rendu. Cáci prin imprumutáti cu interese mari este cu neputint'a, cá sa nu seracesca poporulu nostru din ce in ce; ba esemplele celoru tiste de tôte dilele ne aréta, cum sateanulu, incurcandu-se odata in atari imprumuturi, nu mai este in stare a se smulge din cursele loru cele maestreite, ci trebuie sa-si venda, séu mai bine disu, sa-si lapede mai pe nimic'a putien'a mosióra parintésca, carea i dá lui si prunciloru lui pânea de tôte dilele, si sa iá traist'a de cersitoriu.

Consistoriulu archidiececanu spera, ca preotimea, invetiatorimea si tóta inteligentia nôtra se va petrunde de insemnatacea cea mare a acestoru fonduri, va scie capacít'a si pre poporulu nostru credinciosu despre folosulu loru, si-lu va poté induplecá — pentru binele lui — la infintierea de atari fonduri parochiali, cari fórté usioru se potu infintia prin contriburi de câte putintelu grâu, cucuruzu, secara, ovesu, mustu s. a., si fórté usioru se potu inmulti, déca d. e. o parte de bucate se va vinde in primavér'a

séu vér'a urmatóre cu pretiuri bune, si banii se voru elocá spre fructificare pâna la timpuri de lipsa, ear' o parte se va dá imprumutu pre la ga conditiuni moderate si usiore chiaru membriloru comunei bisericesci, cari aru cere asemenea imprumuturi.

Pentru aceea onorata nôtra preotime archidiececana este insarcinata prin acés'ta, a revocá poporulu in memoria cerculariulu a consistorialu mai susu citatu, a-i ceti si a-i esplicá cu cuvinte simple, la intielesu, si prin esemple luate chiaru din viet'a lui, acestu cerculariu, a-lu conchiamá la sínóde parochiali extraordinarie, in cari sa desbata acestu obiectu momentosu si sa puna in lucrare infintierea estorfeliu de fonduri. Ear' PP. Protopresbiteri voru conlucrá cu totu deadinsulu si cu tôte ocasiunile bine venite, cá in câtu se poté in tôte comunele nôstre bisericesci sa se infintieze asemenea fonduri si sa se deá in cea mai buna administratiune; si consemnările alaturate le voru umplé cu datele recerute, si pâna la anulu nou 1876 le voru aserene in cóce.

In fine se aduce la cunoscentia preotimei nôstre, ca Consistoriulu archidiececanu va fi cu drépta consideratiune asup'ra aceloru Preoti, cari se voru distinge intru infintierea, bun'a administrare si crescerea acestoru fonduri parochiali.

Din siedintia Consistoriului archidiececanu, tienuta la Sibiiu in 18 Septembrie 1875.

In absenti'a Escelentiei Sele, P-lui Archiepiscopu si Metropolitu,

Nicolau Pope'a, m. p.
Arhimandritu si Vicariu archiepiscopescu.

Nr. 2798/B. 1875.

Preonorati Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali! Onorata preotime archidiececana!

Precum Ve este cunoscutu, inca cu datulu 9 Novembre 1873 Nr. cons. 715 s'a fostu dispusu de aici adunarea de mila pentru bisericeloru serace din archidiececa nôtra, si acés'ta dispositiune s'a resuscitatu prin ordinationile consistoriali dto 5 Aprile 1864 Nr. cons. 254, dto 11 Novembre 1865 Nr. cons. 858. si dto 23 Novembre 1871 Nr. pres. 336.

Inse fiinduca de o parte dela datulu din urma in cóce au intratu mai multi ani neroditori, in cari poporulu nostru credinciosu au avutu sa se lupte cu lipsele sele cele mai de a própe, iéra de alta parte au obvenitu in carmuirea nôtra bisericésca schimbârele cele mari si dese, cari ve suntu cunoscute tuturoru: Consistoriulu archidiececanu a amanatu cu colectarea regulata pentru bisericeloru serace pâna la alte tempuri mai favoritorie.

Acum, potendu-se sperá o recolta indeobsce mai manósa, decátu in anii trecuti, dara inmultindu-se si cere-rile de ajutorie din acestu fondcu, — câci comunele nôstre bisericesci, in-spirate de zelu fórté laudabile, pre intrecute zidescu bisericii totu mai co-respundietorie, de cum au fostu cele vechi —; in fine dorindu Consistoriulu archidiececanu, cá precum in tôte celelalte, asiá si in privint'a acestui fundu sa urmeze in spiritulu Marelui nostru Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu, carele in precitatulu seu circulariu presidiale dicea ca do-resce, „a nu lasá pre nici o comuna bisericésca, carea recurge dupa ajutoriu spre scopulu reparárii séu zi-

direi bisericiei sele, nemangaiata, — Vi se rechíama in memoria precitatele ordinationi consistoriali si Vi se da insarcinarea: cá in decursulu tótmnei acesteia, si anume dela primirea aceste ordinationi pâna la capetulu lui Novembre a. c. preotimea parochiale, vestindu si esplicandu poporulu in biserica acés'ta dorintia crestinésca a lui, sa colecteze in modulu, ce i se va paré mai corespundietoriu, daruri de buna voia pentru bisericeloru nôstre serace, si acelea (déca suntu in naturalie, prefacute in bani) sa le administreze fara amanare la PP. Protopresbiteri tractuali, cari din partele petrecendu-le in lista alaturata ./. , in carea se voru petrece tôte comunele bisericesci, chiaru si déca cum-va n'aru fi contribuitu nimicu, le voru substerne in cóce celu multu pâna la 31 Decembre a. c. de unde acelea se voru aduce la cunoscentia publica a archidiececai nôstre si se voru impartí dupa impregiurári pre la bisericeloru nôstre serace.

Din siedintia consistoriului archidiececanu, tienuta la Sabiiu in 18 Septembrie 1875.

In absenti'a Escelentiei Sele, Par. Archiepiscopu si Metropolitu

Nicolau Pope'a m. p.
Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

Ilusiuni perdute.*)

(Urmare si fine.)

III. Lips'a de ori-ce activitate in ce privesce progresulu pre terenulu economicu ne silesce a terminá tractatul de fatia multu mai in graba de cum amu fi doritu.

Istoria civilizatiunii ne aréta, ca interesele intelectuale si morale ale unui poporu suntu stensu legate de interesele sele economice si progresulu adeveratu pre terenulu intelectualu are de urmare inevitabila progresulu pre terenulu economicu. Unu poporu seracu standu pre o trépta inalta a culturei nu aflámu, intocmai precum nu aflámu unu poporu cultu gemendu sub jugulu seraciei.

Lipsitu fiindu de o cultura elementara, poporulu románu n'a potutu trage nici unu folosu din númerocele si insemnatele descoperiri ale sciintiei moderne mai alesu din descoperirile sciintieloru naturale, cari au datu intregi cugetári omenesci o alta directiune si au influentiatu in modu eminentu progresulu tuturoru popóreloru civilizate.

Comerciuulu nostru fórté marginitu in estensiune si intensitate n'a potutu ajunge la nici o insemnatace. Industri'a este cu totulu negligata si lipsita de ori-ce incuragiare. Meseriile suntu nu numai negligate ci chiaru dispretiuite. Prin urmare nu ne poté prinde mirare vediendu la noi acesti factori insemnati ai bogatiei natiunale cu totulu neproductivi — Agricultur'a, pentru noi singurulu isvoru de bogatie, se afla in stadiulu barbariei. Cu o mandra nepasare de descoperirile si esperintiele seculare ale popóreloru civilizate, tieranulu románu, continua a aplicá acela'si metodu ruginitu de pradarea sistematica a bogatieloru naturale, ce-lu vedemu aplicatu numai si numai in tieri, unde agricultur'a n'a potutu scapá din bratielu

*) A se vedé nr.ii 72 si 74.

barbarismului. — Departe de a cugetá la o replantare, baramu partiala a paduriloru seculare caduite sub toporulu proprietariloru lacomi si nepriceputi, vedemu delurile si váile odinioára cu codri incheiati astadi plesinge si sterile. —

Acestu sistemu de pradare coincide cu scaderea accelerata a rentei fonciare si generatiunile viitorie nu mai potú contá la o retributiune potrivita a capitalului si a muncii intrebuintate pre proprietatea fonciara, si averea nôtra natiunala devine ilusoria. — Sa nu uitámu, ca o parte insemnata din venitululu rentei fonciare, pentru noi singurulu isvoru de bogatie, trece in mânilu industriasiloru streini in schimbu pentru marfuri, care noi nu le scimu produce! Sa nu uitámu, ca o alta parte insemnata o dámu cá contributiune statului, carele apoi creaza si sustiene institutiuni streine si nefolositoare popóruulu románu! Prin urmare dóce partii insemnate din averea nôtra natiunala suntu supuse unei consumtiunii neproductive. Scadiendu inca si rent'a fonciara in modu acceleratu, marindu-se in aceea'si proportiune numerulu lipseloru, sórtea poporulu románu nu poté fi decátu miseria si seracia deserversita. —

* „Aces'te rezultate triste, la care amu ajunsu, fara indoiala ele nu potú fi necunoscute aceloru barbati, cari pre dreptu si nedreptu s'au pusu in fruntea natiunii. Cu durere in sa suntemu nevoiti a constatá ca „conducetorii“ nostri n'au intreprinsu nimic'a in ce privesce ameliorarea stârei materiale a poporulu. Spiritulu loru cuprinsu de ilusiuni si ratacitu prin regiuni inalte nu s'a pututu cobori la sermanulu poporu, ce astadi 'lu vedemu apropiindu-se cu pasi repedi spre abisulu perirei. . . . .

— Astfeliu fiindu terminámu cu acela'si pasagiú, cu care incepusemu tractatul de fatia si dicemu cu dreptu cuventu.

„Resumându intr'unu tablou generalu starea actuala a societátiiei nôstre, fatia cu idea progresului, suntemu petrinsi de dorerós'a observatiune, ca in cea mai mare parte poporulu románu s'a hranitu pâna acum si se hranesce inca de ilusiuni! Luându mai in tôte form'a gola pentru fondcu, elu si-a construitu sie inusiu o casa splendida in aparintia dara zidita pre nasipu.“ —

Mai este ôre timpulu de scapare? Numai déca, despretiundu neadeverulu se va desceptá in poporulu románu o reactiune energica.

Ilusiuni perdute — forme góle fara intelesu — frásé esagerate voru fi ruintele culturei nôstre, preste care se nu ne sfiimu a trece, voidnu a ajunge la adeveru! —

Se introducemu in locul egoismului, adese uniculu mobile de actiune, idea de abnegatiune si de sacrificiu, se inlocuimu fragmentatur'a sterila prin o activitate productiva si folositoare, se parasimu regiunile ilusorie, in care s'au ratacitu spiritulu nostru si se ne întorcemu la „isvorulu pri-

mitivu si neseccatu alu vietiei populare."

"Numai studiindu datinile si obiceiurile cá si limb'a poporului nostru de josu, clasele culte ale societáției române se voru puté intelege pre ele insile cá unu elementu propriu si distinsu, cá unu madularu neatárnatu si necesaru in lantiulu omenirei. Numai printr'unu studiu constiintiosu alu naturei proprie a poporului românú, ele voru puté ajunge a da o forma noua si originala ideiloru generale importate." — x.

Revista politica.

Pána in momentul de fatia scirile dela delegatuni, cari concentréza interesulu politicei interne, nu au alta deosebita importantia, decâtu ca alaltieri s'a votatu bugetulu comunu pentru 1876. Recerinti'a intréga, ce are a se acoperi din cuotele ambelorú pãrti ale imperiului, este 103,845,331 fl. Astadi se termina siedintiele delegatiuniloru.

Cele din afara se reducu la urmatórele :

In prim'a linia este cununi'a principelui Serbiei *Milanu*, care va avé locu astadi in catedral'a din Belgradulu serbescu. La cununi'a acést'a asista unu delegatu speciale alu Imperatului si Regelui nostru, unu delegatu alu Imperatului Rusiei, o deputatiune a Domnitoriului Romaniei.

Fóia oficiale din Belgradu publica in nrulu seu dela diece Octobree demisiunile ministriloru din cabinetulu Ristici; in acela'si numeru se publica si denumirea cabinetului celui nou sub presidiulu lui Ljubomir Calievici.

Bancrotulu turcescu a alarmatu press'a européna mai tare decâtu insurectiunea Erzegovinei si Bosniei. Cu tóte aceste guvernulu Angliei tace si privesce reductiunea procentelorú turcesci cu cea mai admirabila recéla, de-si Angli'a are relativu mai multu pretiu in mânilorú turciloru decâtu origine altulu.

Scirile despre insurectiune au trebuitu sa dea intaiatate alarmei bancrotului turcescu. Acum iérasu incepu a resari sciri despre miscãrile insurgentiloru si despre intãlniri sãngeróse mai neînsemnate. Trecemu preste detaiuri de lupte, cari se desmintu si iéra se aprobéza, dupa cum suntú diurnalele, turco-séu slavofile, si amintimu, ca in Eurep'a prinde radacini totu mai tare credinti'a ca guvernulu turcescu nu mai e in stare a schimbá lucrurile spre bine nici in Erzegovin'a nici in Bosni'a. De alta parte insur-

gentii spunu Europei si lumei ca suntú resoluti ori a fi liberi ori a peri.

Turcii suntú fórté ingrigiti si se pregarescu de o campania de iérna.

Carlismulu in *Spani'a* trage de mórté, oficeri si soldati parte recunoscu guvernulu din Madridu si pre Alfonsu XII, parte trecu in Franci'a.

Imperatulu nemptiescu a plecatu spre *Itali'a*.

Cetimu in „Press'a“ :

Scirile mai importante ne vinu adi din Constantinopole. Nu mai este vorb'a de modificãrile in ministeriu, séu de lupt'a din Erzegovin'a, ori de concentrãrile armate la fruntari'a Serbiei, unde in cele din urma s'a schimbatu chiaru ministeriulu spre a nu mai fi banuintia despre o actiune belicósa ascunsã contr'a Turciei.

Este vorb'a de alta natura de imprejurãri, care nu se potú impacã lesne nici cu sabi'a nici cu iradeuri. E vorb'a de plat'a cuponului dela Ianuarie viitoriu séu a dobendiloru la datori'a ce apasa tesaurulu imperiului otomanu. Decisiunea luata de pórtã de a plati cuponulu lui Ianuarie jumetate in bani sunatori si jumetate in noi obligatiuni platite preste cincii ani, a emotionatu tóta lumea financiara: si scimu ca dela finance pãna la politica e numai unu pasiu.

Ne marginimu dara a inregistrã fára multe comentarie acéstã decisiune a Portiei de a consolidã ore-cum dobendile ce datoresce, decisiune contr'a cárei'a depesile ne spunu ca a protestatu chiaru „banc'a imperiale“ din Constantinopole, cárei'a se confiasa administrarea financioloru imperiului. Acéstã institutiune, ce fusese formata, dupa midilocirea amicale a puteriloru pentru garantarea intereselorú financiãre si comerciale ale diferitelorú state, se vede adi in o positiune din cele mai grele si nevoita a protestã contr'a chiaru decisiuniloru Portii, acceptãndu noi instructiuni de la comitetulu din Parisu, dupa cum ne spune telegrafulu.

Din Londr'a se ascépta explicatiuni asupr'a acelei decisiuni a Portii, si in genere cercurile financiãre, dupa cum ne spunu scirile mai recente, suntú emotionate.

Faptulu e destulu de semnificativu prin elu insusi, si de aceea ne abtinenemu dela ori-ce comentarie, acceptãndu a vedé ce dispusetiuni se voru luá si ce lámuriri se voru da.

asiá falosu. Apoi, de! se si potri-vesce."

Sandu se facú, ca n'aude si Mariuti'a continuã:

„Cucule cu péna négra
„Cãnta 'n codru sa-s' aléga,
„Sa s'aléga la voinici,
„Mai siedé-voru multu p'aici ?

„Ca mie mi s'a alesu:
„Din a mea tíera sa iesu,
„La tómnã dupa culesu,
„Ca m'oru scrisu la numerosiu
„Pe min' m'oru duce la Clusiu
„Dela Clusiu la Bistriti'a
Si-mi remane draguti'a

„Dusu-s'a baditi'a, dusu,
„Pe drumulu Bistritei 'n susu
„Si nimic'a nu mi-a spusu
„Cu cine sa povestescu,
„Cu cine sa me iubescu,
„Maritá-moiu eu ori bá
Ori pe elu l'oiu asteptá.

„Fã-me Dómnë ce mi face,
„Fã-me pasere negria
„Sa sboru in cancelaria
„Sa vedu pe badea cum scrie.
„Serie dóue trei renduri
„Nu mai póte de gânduri
„Elu la carte totu cetesce

Sabiin in 13/1 Octobree 1875.

Siedinti'a comitetului scaunalu tienuta astadi, discuta preste tóta asceptarea si unu objectu de mare importantia. —

Pre sedul'a convocátore erau însemnate cá obiecte de discutatu numai nisce cause de interesu mai multu secundariu; de aceea dóra se si presentara dintre membrii românii ai comitetului scaunalu abiá 3 insi. — Obiectele puse de mai nainte la ordinea dilei se discutaserã si superase in cea mai buna concordia si se credea ca siedinti'a va fi terminata; pre cându anunciã d-lu presiedinte ca s'a insinuatú la d-sea, deputatulu Göbel ca are a face din parte-si o propunere si inca de urgentia. —

Se intelege ca i se da cuventu si toti membrii presenti aretau óresi-care curiositate in privinti'a propunerei ce avé sa se facã; de-si nu se póte trage de locu la indoiéla, ca membrii sasi, celu putienu in cea mai mare parte, au trebuitu se fi cunoscutu propunerea inca de mai nainte.

Destulu ca dlu Göbel luãndu cuventulu, face o propunere, carea neconditionatu trebuie sa provóce de nou frecãri si discordia intre deputatii de nationalitate romani si confratii sasi. — Pre densulu, audiendu elu despre nou'a intentiune a dlui ministru de interne, de a reorganisã totusi odata municipiele de nou, — 'lu dóre ran'a cea vechia, temerea ca numai totu se va pune odata capu privilegielorú si se va introduce si in fundulu regiu unu sistemu de administratiune corespundietoriu evului, in care traimu.

Si acést'a densulu cá membru credinciosu alu natiunei sasesci crede a nu o puté admite; provóca deci a intreprinde totulu ce numai e posibilu spre delaturarea reului (?) acestui'a ce amenintia (?) natiunea sasésca. —

Face apoi propunerea: cá sa se esmita din partea adunãrei scaunale o deputatiune constatátore din 2 membrii, atãtu la Regimu cátu si la Majestatea Sea, cu scopu cá sa agizeze in sensulu representatiunei cunoscuté, a Universitãtiei sasesci din anulu 1873 si a celei a majoritãtiei representantiei scaunale susternuta totu in objectulu acest'a ministeriului in primavér'a anului trecutú. Si ce e mai remarcabilu d-sea propune inca cá spesele deputatiunei aceste'i sa se solvésca din cass'a scaunale; cá cându acést'a aru fi menita anume se servésca intereselorú curatu natiunale sasesci, si nu celor a municipiului cá atare!

„Cu gândulu la min' gandesce . . .

„E dreptu ca totu la tíne gandesce“, respunse unulu, „e pré fericitu, dieu, nu e bine sa ai o dragutia, care 'ti póte face si cântece, c'apoi te face prea pe gânduri.“

„Buna sér'a feciori“ „dise intr'aceea badea Ioanu intrãndu pe usia. Sunteti cu totii aici precum vedu, 'mi pare bine. Eu amu trebuitu sa me întârdiiu, c'amu avutu nisce treburi.“

Paguba, ca n'ai fostu aici s'audi pe Mariuti'a, cum ne-a cântatu nisce cântece mandre, tocm'a cá ea, scóse dela dorulu animei, încãtu cu Sandulu nu mai puteamu povesti nici o vorba, ca erã dusu pe gânduri. Acum bine, c'ai venitú d-ta sa ne spui intemplanrea ce ai vrutu sa ne-o povestescu aséra.“

Intemplanrea parintelui N. ? Aceea e dreptu, s'au intemplanatu mai de unedile. Puteti sa-lu întrebati. Parintele, a fostu Sambata la Gurghiu*), dupa ce a inseratu pléca cátra casa, cându iese afara, in capulu orasiului din susu, lângã cruce, vede pe iérba unu omu culcatu. Se duce la elu si

*) Cale de 1/4 óra dela locul unde se povesteau aceste.

Propunerea acést'a fu combatuta mai întâiu de deputatulu Schreiber; inse numai din motive dilatorie, ca adeca de óre-ce inca nu se scie nimic'a pozitivu — nu aru fi la tempu si astu-feliu si propuse densulu din partesi rieptarea numai deocamdata a propunerei lui Göbel. —

Din partea romaniloru inse combatú avocatulu Pred'a directe si din motive meritorii propunerea lui Göbel, aretandu ca românii credinciosi votulu separatu datu inca in primavér'a anului trecutú, in contr'a representatiunei majoritãtiei sasesci — nu potú decâtu cu bucuria sa salute inaugurarea unui sistemu nou de administratiune mai corespundietoriu recerintiloru evului presente, asemenea si arondarea mai corespundietóre atãtu din punctu de vedere alu administratiunei cátu si alu pusetiunei lorú natiunale. — Cu tóte acestea inse in ce privesce autonomi'a municipale oratorulu nu s'a dechiaratu neaplecatu, ci din partesi dise ca chiaru aru dorí o intelegere si o procedere solidara cu confratii sasi; cându s'aru puté aflá pre calea intelegerei o base solidã in privinti'a acést'a, carea se multiemésca pre ambele pãrti. Lipsindu insa intelegerea acést'a, densulu reiépta propunerea lui Göbel si insista prelãnga votulu separatu de mai nainte.

Dupa acést'a dechiarendu deputatulu Malmer ca densulu inca aru dorí o intelegere spre procedere solidara, deputatulu cons Bolog'a propune amanarea dezbaterii asupr'a propunerei lui Göbel pãna la incercarea unei atari intelegeri pre cale privata; Göbel inse dechiarã ori-ce intelegere a priori de imposibile, din cauza ca fia-care 'si are dejã opinie nestramutãvera, de aceea doresce cá asupr'a propunerei sele sa se votodie de locu, ceea ce si urméza si propunerea se primesce cu maioritãte de voturi. —

Propunerea acést'a va fi objectu de multu interesu pentru urmand'a adunare scaunale, care se va conchiamã póte inca in septamãn'a ce vine. Aru fi de doritu cá deputatii romani sa nu lipsésca si acum'a, si sa se si cam intieléga bateru intre sine despre tienut'a ce debue sa o observe fatia de propunerea aceea atãtu de pocita. *

Constituirea si deschiderea societãtiei de lectura a tinerimei studióse dela Seminariulu Andreianu.

Sabiin, 1 Octobree 1875.

Societatea nóstra de lectura a tienutu Domineca in 21 Sept. st. v. a. c. siedinti'a de constituire, la carea

vediendu-lu, ca-i Ferri, tiganulu din satu, lu trediesce si-lu chiama sa vina acasa laolalta. „Tocm'a bine, ca m'ai treditu parinte, cáci adurmisem, cá pamentulu. Nu sciu ce, asiá suntú de ostenitu.“ Ferri se scóla si totu pove-stindu, vinu cu parintele pãna in capulu satului. Cându e pre la capulu satului Ferri chiama pre parintele sa tréca prin apa (unu riu) sa nu se mai duca pe podu, ca prea oco-lesce. Parintele nu se invoiesce de locu, de-si Ferri i fagaduesce, ca-lu trece elu in spate. Asiá se despartiescu, tiganulu se duce sa tréca prin apa, iéra parintele vine spre podu. Cându-i aprópe de podu, eata o scrófa mare i tiene calea, si nu-lu lasa sa tréca inainte. In zedaru se incercã parintele s'o alunge, ca nu póte. Asiá incepe a strigã si abiá intr'unu tardiu lu-aude morariulu de preste riu, care si vine numai decâtu audiendu larm'a, cu o furca de feru in mãna. Dara intr'aceea scrófa intrã-se in pamentu. Trecendu ei preste podu, audu subt podu nisce vaiete de copilu si alt'a nimic'a. A dóu'a di parintele si tramise, de-lu chiama inainte. Dara ast'a întrebãndu-lu, ca unde a fostu aséra, respunse ca tóta diu'a a lucratu acasa, ceea ce au si adeveritu cu vecinii.“

FECSIGORA.

Suvenire.

(F i n e.)

A dóu'a séra abiá asceptãmu sa ne adunãmu iéra.

Dupa cin'a cea buna, cam pre la 8 óre ne si aflãmu cu totii la desfacutu afara de povestitoriulu Ioanu.

Glumele incepura de nou. Feciorii se întreceau in siãgi cu fetele. Dupa câte-va ciemelituri unu fecioru face propunerea, cá sa ne cânte *Mariuti'a* ce-va pãna va veni badea Ioanu. *Mariuti'a* erã cam sficiósa si nu se prea invoia bucuros, dara vediendu, ca nu are 'ncatrãu mai rugã pre câte-va tovarasie sa-i ajute si începú :

„D'asiu fi traitu totu asiá
„Fireasiu verde cá iérb'a,
„Damu traitu ce-va mai bine
„Ca fostu badea lângã mine.

„Buna maica-ai mai avutu,
„Ca frumosu mi te-a facutu,
„Cu ochi negri de ochitu,
„Cu sprancene de-amagitu
„Cu gur'a de celuita.

„A, ha“, risera cu totii, ast'a o cântã Sandulu, de aceea stã elu

participara 135 membri ordinari. Erá o bucuria, a vedea sal'a seminariala de teneri cu acelasi zelu, aceasi intentiune de a progresá in diferitii rami de sciintie si in specie in sciintiele teologice si pedagogice. Georgiu *Susmanu*, cá membru alu comisiunei permanente, alésa la finea anului scolaristicu espiratu, beneventá membrii soc. Se processe apoi la alegere, carea se facu in cea mai mare ordine. De conducatoriu se alese prin aclamatiune prea stimatulu dnu professoru Ioane *Candrea*. Oficiali se alesera: Vicepresedinte, care e totu odata si presedintele comitetului soc. Georgiu *Susmanu* cl. a. III; 8 membri in comitetu notari: Teodoru *Cotutiu* si Avramu *Pecurariu*; bibliotecariu Nicolau *Ivanu* subbibliotecariu Iosifu *Goga*; casariu Stefanu *Albu*; controloru Georgiu *Sylibea*. In fine alésera colaboratorii de redactoru pentru foi'a soc. „*Mus'a*“ pre Vincentiu *Gram'a* cl. a. III. Domineca in 28 Sept. st. v. a c. tienú soc. prim'a sedintia ordinara, la carea participara teti membri si unu numeru frumosu de domni straini. La 11 óre antemeridiane intra in sala dlu conducatoriu sub céle mai sgomotóse strigári de „sa traiasca.“ Georgiu *Susmanu* primi i numele societátiiei pre dlu conducatoriu cu o cuventare acomodata. Dlu conducatoriu raspunde tenerime adunate esprimandu-si placerea a se vedé in midiloculu ei si indemnandu-o sa continue directiunea ce a apucatu, indemnandu-o la lucrare neobosita si la armonia.

In fine aduse dlu conducatoriu omagiulu cuvenitu patronului societátiiei, Escelentiei Sele Domnului Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu* Romanulu. Tenerimea adunata erupse in vivate entusiastice. Incheiandu dlu conducatoriu dechiara sedintiele societátiiei de lectura pentru anulu scolaristicu 1875/6 de deschise. Acest'a au fostu unu actu frumosu si momentuosu in viéti'a societátiiei nóstre.

Georgiu *Susmanu*,
v.-pres.
Avramu *Pecurariu*,
not. soc.

Varietáti.

* Esclenti'a Sea Inaltu Présantitulu Par. Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu* Romanulu a depusu luni in 29 Sept. a. c. juramentulu de consiliariu intimu in mánile Majestátiiei Sele Imperatului si Regelui, intre-

Apoi se mai dice, ca intr'unu satu se casatorí unu fecioru cu fét'a preotului. In cas'a unde durmiau tóta nóptea suná intr'o lada, asemenea si in podu. Din pricin'a ast'a femeia a fugitu acasa. Odata durmindu barbatulu cu unu fertatu de-alu lui, a semtítu, ca-lu apésa cine-va. Mai inainte visá-se intr'o nópte, ca aru fi venitu la elu unu tieganu, imbiandu-lu cu unu cutietu, cá sa-si omóre femeia si sa iá pe cutare, altmintrea e vai de elu. Audiendu acést'a femeia a disu, ca nu mai traiesce cu elu. Se despartu. Barbatulu a trebuitu sa iee pe fét'a numita de tiganu si de atunci traiescu in pace.

Sfersindu badea Ioanu acestea ne mai spune o poveste cu „paserea cânta si domni dormu“, despre care inca mi-aducu aminte d'abiá.

Pe Mariuti'a amú mai rugat'o sa ne cânte un'a de duca, ea ne ascultá si începú :

Bade cându ti doru de mine
Nu te mai plánge la nime
Far' umbra si ocolesce
Ca Ddiu ne'ntalnesce.
Mie cându mi doru de tine
Eu nu me mai plánge la nime.
Fár' umbra si ocolescu
Si cu tine me'ntelnescu.

N. P.-P.

venindu la acestu actu ministrulu casei imperiale si de esterne, contele *Andrássy*, si camerariulu supremu FZM conte *Crenneville*. Consiliariulu ministeriale si de curte bar. de *Buschmann* a cetitu formul'a juramentului.

* *Relatiunea generale despre fundatiunea lui Gojdu*, din care anu publicatu o parte, contine mai departe testamentulu fundatorului si tabeluri despre manipularea fondului, cari noi nu le vomu publicá mai departe, cre-diendu ca publiculu interesatu 'si va procurá acea relatiune.

* *Comitetulu Scaunului Sabiului* s'a intrunitu la 13/1 Octobree in sedintia. Obiectulu primu a fostu impartirea a dóue stipendie pentru scóla agricola. Concurenti au fostu numai doi, ambii sasi, unulu din Siur'a mare altulu din Cristianu. Alu doilea a fostu resignatiunea senatorului *Gustavu Kapp*: 3) Alegerea membrilor in comitetulu de actiune in afaceri de drumuri de feru, in care se alesera d. consiliariu de trib. supremu Iacobu *Bolog'a*, apotecariulu diu Cistadia *Gustavu Binder* si economulu din Siur'a mare *Simon Fuss*. 4) Raportulu comisiunei agricole de instructiune, cu care oca-siune s'a concludu deocamdata a nu ocupá postul sistemisatu pentru unu invetiatoriu de agricultura, carele sa umble din comuna in comuna, din cauza ca nu incurgu regulatu competitiele dela comune in cass'a scaunale. Comitetulu propune a se recercá magistratului sa incasseze competitiele. 5.) Propunerea pentru mutarea ter-gului de tierra de ierna, asiá, incátu ter-gulu de vite sa se incépa in 2/14 Ianuariu si sa nu mai cada in serbatorile gr. orientale, cá pâna acum. Dóue obiecte din cele pertratate de comitetu mai suntu de insemnate si adeca suplic'a representantiei districtuali a Brasiovului pentru scurtarea servitiului militariu a absolutiloru din scólele de agricultura si de industria si in fine propunerea membrului *Gebbel* pentru tramitarea unei deputatiuni la ministeriu si la Majestatea Sea in afacerea regulárei fundului reg. in legatura cu nou'a arondare a tierei. Asupr'a obiectului acestui'a atragemu deosebitu atentiunea scaunului si a representantiloru scaunali, cá la cea mai de aprópe adunare sa se póta aduce unu concludu practiculu si folositoriu.

* *Rapire*. Foile locale de aici spusera in septamán'a trecuta ca pre drumulu Turnului-rosiu trei individi inarmati cu arme de focu despoiaru pre unu macelariu din Clusiu de 2000 fl, pre unu negociatoriulu din Romania de 150 napoleoni, si pre unu alu treilea de o suma iéra de vr'o 4000 fl. Aratânduise unui'a din acesti despoiatu fotografi'a lui *Daianu* a recunoscutu ca unulu dintre cei trei individi a fostu celu din fotografia.

* *Consemnarea* sumelor incurse la petrecerea sociala a junimej romane din Sabiuu tienuta in 31 Octobree a. tr. in favorulu infintiendului Cabinetu de lectura din locu.

Cu acésta oca-siune au contribuitu urmatorii domni: Escelenti'a Sea Procopiu Ivacicoviciu patriarchu serbescu 10 fl., Nic. Pope'a vicariu generale 5 fl., E. Macelariu cons. gub. 5 fl., I. Hanni'a protopopu 5 fl., I. Popescu 5 fl., I. Pop'a adv. 5 fl., I. Bolog'a cons. aul. 3 fl., I. Popoviciu Deseanu 3 fl., I. Badila subj. 3 fl., Dr. A. Brotea dir. gen. 3 fl., C. Stejariu cap. 2 fl., C. Nedecoviciu 3 fl., Dr. D. P. Barcianu 2 fl., Dr. Sandeanu 2 fl., M. Lazaru ases. 2 fl., Pauloviciu 5 fl., A. Popoviciu 2 fl., I. Popoviciu 1 fl., A. Olariu 1 fl., B. Petri dir. 1 fl., D. Comsi'a prof. 2 fl., N. P. Petrescu 2 fl., Dr. N. Olariu 2 fl., I. Bacea supralocot. 2 fl., Vadrariu supralocot. 1 fl., I. Cergedi locot. 2 fl., I. Tecontia vice-not. 1 fl., I. Zacharia v.-not. 1 fl., I. Filipescu 1 fl., I. Poparadu 1 fl., N. Popu 1 fl., A. Bechnitiu negut. 2 fl., I. Munteanu 1 fl. 50 xr., L. Macsimilianu 2 fl., A. Bratu 1 fl., S. Ciucianu 1 fl., I. Nadasiu concip. 2 fl.,

I. Mihaltianu 1 fl., B. Almasianu 1 fl., S. Stroia 1 fl., B. Pred'a 1 fl., I. Cipu 1 fl., D. Némtiu 1 fl., I. Morariu 1 fl., I. Boeriu 1 fl., R. Petricu 1 fl. dela mai multi domni 6 fl.

Sum'a totala 108 fl. 50 xr.

Subtragendu-se erogatiunile cu 72 fl. 50 xr. a remasu unu venitu curatu de 36 fl. Acésta suma se afla depusa la institutul „Albin'a“ spre fructificare; — iéra libelulu despre supranumit'a suma cu semnu I Nr. 192, p. 96. 1875 s'a predatu spre ingrigire unei comisiuni alese, constatóre din domni N. P. Petrescu, Dr. N. Olariu si I. Mihaltianu si anume la mân'a cestui din urma.

Subsemnatulu comitetu aduce tuturoru domniloru contribuitori profund'a multiamita, cerendu-si totu-deodata scusa pentru întârdierea publicárii acestui ratiociniu, — care n'a aternatu dela densulu.

Sabiui in 15 Octobree 1875.

Comitetulu.

* *Crim'a dela Neapole*. — O drama spaimentatóre se produce in momentul acest'a la Neapole, drama alu cáruj nodu nu este inca descoperitu, cu tóte afirmatiunile contrarie ale unoru diare locale.

Iata, in dóue cuvinte, de ce este vorb'a.

Intr'un'a din dilele trecute, sosi la Rom'a o lada pre care nimeni nu o reclamá si in care se gási cadavrulu unei tinere femei cam de dóue-diece de ani.

Lad'a venea dela Neapole. Politia acestui orasiu informata se puse in activitate. Ea sciá ca unu teneru studentu in medicina dela Lecce, in tinutulu Otrantei, numitu *Giovanni Mas-i*, rapise din Salern'a o fata pre care parintii o cautau de cincispre-diece dile. Ea reusi se aresteze pre tenerulu *Massi*, alu cáruj domiciliu nu-i erá cunoscutu, si telegrafia politiei din Rom'a ca crede a fi pre urmele auto-riului crimei adaogându câte-v'a deta-liuri asupr'a rapitoriului.

Cu tóte acestea, la cestur'a dela Neapole, tenerulu *Massi*, adolescentu fara barba, energicu si blándu in acelasi tempu, fu adusu intre doi gendarmi si interogatu.

Cestorele ii dise cu unu aeru fiorosu:

— In primele dile ale acestei luni, ai rapitu o fata?

— Dara . . . .

— De prisosu a negá. O scimtu. Ce ai facutu cu acea fata?

— Ea traiesce cu mine.

— Ah! ea traiesce? Ai puté sa mi-o areti?

— Nu sciu pentru ce a-si fi datori sa-ti aretu pre amant'a mea.

— Vrei sa-ti spui de ce nu o areti?

— De ce?

— Fiinduca nemultiemitu de a o fi rapitu, ai asasinat'o pentru a-i luá banii ce furase dela parintii sei inainte de a plecá, si fiinduca, in momentul acest'a, presupui ca serman'a copila se odichnesce intr'o lada, sub unu stratu grosu de sare.

Stupórea studentului este facile de intielesu.

— Ce felu amu asasinat'o? . . .

— Dá, s'a gasitu cadavrulu ei, cadavrulu ei, audi acést'a?

— Cum cadavrulu ei? Ea se afla in odaie la mine. Vino sa o vedi.

Doi gendarmi imbracati tiptilu 'lu insotira. Fat'a traia in adeveru si nu manifestá decátu o dorintia, aceea de a se casatorí cu rapitoriulu ei.

Parintii sosira dela Salern'a, si maritagiulu va avé locu preste putienu, dupa cum se crede.

Inse cine póte fi fat'a asasinata alu cáruj cadavru s'a gasitu la gar'a dela Rom'a? Pána acum sinistr'a problema se opresce aci.

Cadavrulu dovedesce o positiune buna, póte chiaru inalta. Unghielesuntu taiate cu o elegantia fórté notabile.

Déca afara de famili'a salernitana, acum linscita asupr'a tenerului rapitoriu *Massi*, o alta familia din Nea-

pole a perdutu vre-o fata, cum pâna acum n'a facutu nici o denunciare.

Este cu putintia, prin urmare, cá lad'a sa vina din alta parte, de-si urm'a ei se gasesce la Neapole pentru prim'a óra.

Institi'a va petrunde acestu teribile misteru.

* *Efectele unui trasnetu* — La Belle-Coste, in Francia, nu de multu cadíu trasnetulu asupr'a unei turme. Efectele se le fura urmatórele.

596 oi fura ucise, a cároru cadavre mai întâiu se incercara a le arde, si ne reusindu-se, fura ingropate; pastoriulu a scapatu numai cu o bóla de câte-va dile, a avutu amendóne opincele sdrobite; un'a din ele i-a fostu smulsa de fluidu si a disparutu; cánele erá culcatu intre piciórele pastoriului si a fostu transportatu la 50 metre si acoperitu cu 12 cadavre de oi. Din 1,800 oi din cari se compunea cárdulu, 1,200 au fostu resturnate. Dara au muritu numai 596.

* *O descoperire curiósá*. — O descoperire fórté curiósá s'a facutu de curându intr'o insula din Mississipi Acésta descoperire aru tinde se probeze ca art'a chiurgiei mecanice nu erá necunoscuta la naturalii *Alie-riciei*, ce sciau la oca-siune se inlocu-ésca printr'o bucata de lemn mem-brele de cari erau privati.

Intr'o caverna sub-marina, in profundimea unei stán-ci, s'a gasitu unu numeru mare de obiecte remarcabile, unu craniu de bronz, o nuca polita, lucrate cu mare arta, precum si mai multe alte obiecte de o intrebuintiare mai vulgara, printre cari unu scheletu complectu proveditu cu unu picioru de lemn.

Legaturile acelei bucáti artificiale consista din curele de piele si de bronzu petrificate, si piciorulu pare a fi fostu taiatu intre copsis si genunchiu.

Acésta descoperire estremu de interesanta, probéza nu numai ca se intrebuintá déjà stejarulu la epocela cele mai departate, dara ca si chiaru bronzulu serviá populatiuniloru primitive a Americiei.

* *Parculu cu bróscele tiestóse*. — Un'a din curiositátiile ce opresce mai multu atentiunea la Pleasure-Bay este stabilimentulu parcului cu bróscele tiestóse ce e formatu dintru o ingradingura mare, din care dóue párti suntu acoperite cu apa. Acelu parcu contine aprópe 7 mii brósce tiestóse dise ter-rapine, crescute in acelu locu, si se socotesce ca nu suntu mai putienu de 30 mii óue ingropate in nasipu.

Nimicu mai curiosu decâtu acelu spectacolu. Apropiandu-se cine-va fara sgomotu, intru o frumósa diminétia cu sóre, diaresce acele animale astu-feliu de gramadite unele preste altele in cátu nasipulu dispere sub mas'a loru inerta. Dara la celu mai micu sgomotu tóta acea masa ce s'aru fi creditu fara viétia se scóla si se agitáza. Fric'a pare a animá acele singulare animale, si cu tóte ca se misca incetu, nu întârdia a se afundá si a disperea sub apa.

Indata ce se restabileste tacerea se vedu imediatu intorcendu-se pre uscatu. Se scie ca bróscele tiestóse si facu óuele in nasipu si caldur'a sórelui le clocesce. Bróscele tinere suntu puse intru o ingradingura aparte indata ce esu din cója. Se intindu retiele spre a se protegea de voracitatea cióreciloru selbateci ce suntu fórté lacomi de ele, si cându acele brósce au ajunsu óre-care dimensiune, se punu in parculu celu mare. Ele suntu nutritu cu pesce viu ce se arunca in acelu felu de reservoaru unde se afunda ele.

Bróscele tiestóse crescú fórté incetu; dara, indata ce au ajunsu la o marime de 7—8 degete, suntu trimise in piéti'a unde se vendu in terminu de mijlocu dela 15—18 dolari duzina. Americanii suntu fórté amatori de supa cu brósce tiestóse, si acestu

feliu de bucate figurăza pre cartă tu-
toru restaurantelu bine tiente.

Femeia cu piele de iepure. —
Scen'a s'a petrecutu in Boemi'a im-
pregiurulu orasiului Seuffenberg, intr'o
mora. Macinatulu era in plina activi-
tate. Unu cilindru verticalu, specie de
grosu drugu de feru animatu de o
rapede miscare, transmitea masineloru
fortia marelui motoru de josu. Situatu
la o forte mica distantia de unu zidu,
acestu puternicu intermediaru trecea
afara de aceta, prelanga o scara
strimta care conducea dela etagiulu
de susu la celu de josu.

O femeia d-n'a F. B. cobora acea
scara. Era o tieranca plina de sana-
tate si de vigore, muma de cinci luni
si care 'si hranea copilulu. Capulu ii
era invelitu intr'unu fulardu care ii
retienē reu perii. Cilindru o apuca
de basma si de peru, o ridica, o tari
dinaintea strimtului intervalu ce lasa
intre zidu si densulu, si fiinduca ca-
pulu nenorocitei femei resista intrareii
acelui micu spatiu, ii smulse dintr'odata
tota pielea capului de pre basele frun-
tale dela a trei-spre-dieca vertebra
a gatului si a urechei drepte pana la
urechea stanga. Pre urma 'si continua
miscarea regulatu de rotatiune.

D-n'a B. perduse cunoscintia; dara
acea slabiciune nu tienē decatu unu
momentu. Ea se ridica, 'si strinse perii,
'si aduna de pre josu pelea, 'si reluā
fulardulu in care invelu singura acele
remasitie, si tienendu pachetulu in o
mana, spriginindu-se cu cealalta pre
o servitoare, ea facu pre josu cele
trei quarturi de leghe cari o despar-
tiu de domiciliulu ei.

Chirurgulu, d. doctoru Iul. Neto-
litzki, operatoru alu unei clinice din
Vien'a, nu o potu vede decatu a trei'a
di. Fiindu in momentulu acel'a in va-
cantii la Seuffenberg, elu fu chiamatu.
Pana atunci tratamentulu se margi-
nise in a pune oribil'a plaga in con-
tactu cu apa rece. Elu gasi pre bol-
nava standu in patu si dandu-si sinu-
lulu copilului. Tiest'a capului era gola
si acoperita de sange inchiegat, man-
gita de pamentu si de prafu, sema-
natu cu peri smulsi; pelea dela bas'a
fruntiei si din regiunile temporale,
cascata in lipsa de spriginu si plina
de apa provenindu din tratamentulu
preliminariu, forma mari busunare ca-
diendu pre radecin'a nasului, pre ochi
si pre obrazu. Era ce-va oribilu. Unu
semtiementu de admiratiune nasce din
aceta descriere pentru rezultatele sci-
intiei insotita de o ferma incredere in
viitoriulu ei.

Trei luni dupa aceta, o margine
cicatriciala se formase. Inse, putienu
in urma, ea se desfacu sub influinta
unoru friguri intense. Unu erisipelu
supraveni; bolnav'a parea perduta;
cu tote acestea, ea se restabili. Lu-
crarea cicatriciala reluā, inceta de is-
nova, reincepu pentru a trei'a ora si
merse cu pasi repedi in cursu de trei
septamani. Apoi se opru si multa vreme
nu facu celu mai micu progresu. Aceta
nu impedita pre curagios'a femeia
de a se da lucrariilor casei si ale
campului. Marea intindere a pelei si
a ranei de pre fatia si de pre cea ii
gena miscarile capului, si ochii trasi
cu tarie in susu ii dau o stranie fisio-
nomie. Dara lasandu aceste desagre-
mente la o parte, pacient'a se afla bine.
Grasimea de alta-data de-si nu-i re-
venise, noptile ii erau liniscite, si nu
suferea decatu de dureri de capu care
nu so simtiē decatu cu schimbarea
tempului.

D. Netolitzki avu atunci ideia
sa-i refaca pelea capului. Elu taie mai
intaiu cu bisturiulu o bucatia de pele
de pre mana suferindei si transporta
pre tiest'a capului. Succesulu fu com-
pletu. Patru-dieci si optu de ore dupa
aplicatiunea primei bucati, aceta a-
derā pretutindeni. Dara d. Netolitzki,
silitu sa se reintorca la Vien'a, trebu
sa lase continuarea tratamentului pre

manile doctorulu Filipu, medicu supe-
rioru alu spitǎlului dela Seuffenberg.
Cu aceta curarisirea intru intr'o
nova fasa.

Aicea este partea cea mai inter-
esanta a acestei istorii. Ce aru dice
cine-va de ide'a de a refaca unei ser-
mane creaturi umane, lipsita prin ac-
cidentu de pelea capului, o nova pele,
intrebuintindu-se aceea a unui iepure?
D. Filipu a avutu aceta idee, si ceea
ce ii face onore, ea a reusitu! Pelea
epurelui, altoita pre capulu dnei B.,
deveni focariulu unei cicatriscatiuni ne-
intrerupte. De aci inainte bolnav'a 'si
recapeta sanatatea primitiva. Numai
de atunci, in locu de peri umani, ea
porta o blana de iepure in capu!

Espeditiune ecuatoriala. — La
Mondra s'au primitu noutati manus-
crise dele d. Stanley, capulu espedi-
tiunei organisata de diarele „Daily
Telegraph“ si „New-York-Herald,“ si
insarcinata a continua exploratiunile
celebrului Livingstone in regiunile ne
cunoscute a Africeii. Scrisorile dlu
Stanley suntu dela 1 Martie si 15
Maiu acestu anu. La inceputulu lui Mar-
tie intrepidulu calatoriu se afla pre
tiemurile lacului Victori'a si trecuse
astu felu in 103 zile o distantia de
720 mile. D. Stanley traversase o
tierra cu totulu necunoscuta si acoperi-
ta in mare parte de paduri, unde
avu sa suferu de feme si sa lupte
mai multe zile cu unu poporu bar-
baru si cruđu numitu Waturas, care
a ucisu 21 companioni de ai sei. Doi
Europeni ce insociau pre calatoriu,
d-nii Eduard Pocock, si Frederic Bar-
ker, au muritu de friguri. D. Stanley
a exploratu cu minutiositate tiemur-
ile marelui lac si a descriu pre largu
tierra ce a visitatu.

(Anunciu literariu). A esitu de
sub pressa **Sistemulu metricu ma-
nualu pentru invetiacei de Basiliu
Petri.** Cu catu 1 Ianuariu 1876 se
apropia mai tare, cu atatu cunoscerea
mesuriloru metriche devine o necesi-
tate mai urgenta. Calea cea mai sigu-
ra si mai scurta, de a transmite
cunoscerea noueloru mesuri in poporu
duce fara indoiela prin scola poporale
factorii cei mai chiamati in privinta
aceta suntu *invetiatorii* si *invetiaceii*.
Deja mai inainte dlu autoriu publica
unu manualu relativu pentru *inveti-
atori*, carele intemina complacerea bar-
batiloru de specialitate; acum dlu au-
toriu publica altu *manualu mai usioru
pentru invetiacei*, pentru ca cunoscerea
mesuriloru metriche cu atatu mai iute
si mai siguru sa se pota propaga in-
tre poporu.

Manualulu e de 4 cole si diume-
tate tipariu desu si cuprinde urma-
toarele capitule: I. Sistemulu dieci-
male. II. Computulu cu numeri dieci-
mali. III. Sistemulu metricu. IV. Com-
putulu cu numeri metrici. V. Trans-
computari de totu feliulu, de unde se
vede, ca manualulu tracteaza din com-
putu tote partile, cari se ceru neape-
ratu pentru invetiarea mesuriloru me-
trice si calcularea cu ele. Intrebări si
teme abundante insotiescu capitulele
senguratece

Manualulu se pote trage dela dlu
editoriu *Visarionu Romanu din Sabiiu*.
Unu esemplariu legatu in cartonu, cu
spate de panza, costa *numai 20 de
crucri*. Dela 10 esemplare se dau doue
rabatu.

ad Nr. 146.

Concursu.

Fiindu statiunea protopresbiterale in
tractulu protopres. gr. orientulu alu Cohal-
mului vacanta, pre bas'a dispusetiunei Ven.
sinodu archidiececanu dela 11 Aprile 1874.
Nr. protoc. 27, a inaltei ordinatiuni con-
sistoriale din 17 Iuliu a. c. Nr. 2134 se
escrie concursu pentru ocuparea acestei
statiuni cu resiedintia in Cohalmu cu ter-
minulu pana la 2 Novembre a. c. st. vechiu.
Emolumentele suntu tacele legali obici-

nite la functiunile oficiose ale protopres-
biterului.

Concurentii au sa fia barbati apti si
binemeritati pre terenulu bisericescu si sco-
lasticu, — si sa-si asterna concursele loru
la Venerabilulu Consistoriu archidiececanu
pana la terminulu susindicatu, cu documen-
tele necesari, si anume despre absolvarea
studiiloru gimnasiali si clericali, despre
servitiile bisericesci si scolari de pana acum,
respectiv se corespunda dispusetiuniloru
provisorie ale sinodulu archidiececanu din
an. 1873 § 16, seu celoru din an. 1874
Nr. protoc. 27. —

Din siedintia comitetulu protopres-
biteralu gr. or. alu Cohalmului in 6 Au-
gustu 1875.

Nicolau Mircea m. p.
Adm. ppsc. ca presiedinte
Ioanu Barcanu
presiedinte.

(1—3)

Concursu.

In urm'a ordinatiunei pre Venerabilu-
lu Consistoriu archidiececanu, de sub nr.
2501 ex a. c. Concursulu publicatu in nr.ii
39, 40 si 41 ai „Telegrafulu Romanu“ —
pentru ocuparea parochiei din Valea-Buldiu-
lui, se prolongeasca inca pre o luna de zile,
adeca pana la finea lui Octobre a. c.
Abrudu in 28 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu
parochialu
Ioanu Gallu
Prot. gr. or.

Nr. 232—1875.

Concursu.

Pre bas'a bugetulu preliminaru pre
anulu 1875/6 de adunarea generale a Aso-
ciatiunei transilvane, tienuta la Reghinulu
sasescu in 29—30 Augustu c. n. a. c. sub
Nr. protoc. XXXVI se publica prin aceta
concursu la urmatoarele ajutoerie:

1. La 6 ajutoerie de cate 25 fl. v. a.
pentru sodalii de meseria cualificati de a se
face maistrii;

2. La 14 ajutoerie de cate 12 fl. v. a.
pentru invetiaceii de meseria;

Terminulu concursulu se defige pre
25 Octobre c. n. 1875.

Concurentii la ajutoerele de sub 1 si 2
au sa-si tramita concursele loru incoca pana
la terminulu indigitatu, prevediute incatu
pentru sodali cu atestatu de botazu si de
 Purtare morale, cum si cu adeverintia des-
pre ceea, ca suntu cualificati de a se face
maistrii; iera incatu pentru invetiacei, con-
cursele sa fia prevediute cu atestatu de bo-
tezu, de Purtare morale, cum si cu adeve-
rintia dela maestrulu respectivu, despre
deteritate si diligintia in meseria, cu care
se ocupa.

Din siedintia ordinaria a comitetulu
Asociatiunei transilvane, tienuta la Sabiiu
in 28 Septembrie c. n. 1875.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. orient.
S.-Copalnicu protopresbiteratulu Cetei de
pietra in sensulu ordinatiunei consistoriale
dto 4 Sept. a. c. Nr. 2372 prin aceta se
escrie concursu pana la 26 Oct. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica 2 jug. 600⁰
fenatui si aratoriu.

2. Dela 40 familii 1 ferdela de cucu-
ruru sfarmitu.

3. Dela 60 familii 1 ferdela de cucu-
ruru nesfarmitu si cate c di de lucru.

Folosirea cimenterului si a ingroparei.
Stola statorita de sinodulu protopop.
din an. 1872, care tote computeate in bani
dau unu venitu de 309 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceta parochia
au a-si adresā concursele loru pana la ter-
minulu prefiptu la subscrisulu.

Carpensisu in 24 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu pa-
rochialu.

Ioanu Siovrea,
adm. protop.

(2—3)

ad Nr. 1301875.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de proto-
presbiteru in protopresbiteratulu nou con-
stituitu alu Odorheului, in sensulu par. or-
dinatiuni consistoriale din 17 Iuliu a. c.
nr. 2134 se escrie concursu pana la 2 No-
vembre 1875.

Emolumentele suntu:

Tacele si competintiele legali impreu-
nate cu functiunile protopresbiterali.

Doritorii de a concurge la acestu postu
voru avea a asterne concursele sele pana
la terminulu susu aretatu la Ven. Consis-
toriu archidiececanu in Sibiiu, instruite con-
formu preseriseloru Stat org. § 53, cu do-
cumentele despre absolvarea studiiloru gim-
nasiali si clericali, despre servitiile biseri-
cesci si scolari de pana acum, eventual-
minte a corespunde dispusetiuniloru provi-
sorie § 16 alu sinodulu archidiececanu din
1873 respective celoru din 1874 nr. protoc. 27.
Palosiu in 17 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu
protopresbiteralu
Teofilu Gheaja
Adm. prot. ca comis.
consistorialu.

(1—3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochia gr. or.
din Petrosieni cu filiele: Delgea si Banitia, —
in protopopiatulu Hatiegului, — se escrie
prin aceta concursu cu terminulu pana in
26 Octobre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

a) Cortelu naturalu;

b) Dela 140 fumuri cate 1 fl. 40
cr. v. a.

c) Stolele indatinate atatu dela popo-
rarii — stabili de aci (140 fumuri) catu si
dela lucratorii dela minele de carbuni de
religiunea nostra.

Tote aceste emoluminte computeate la
olalta dau unu venitu ca de 500 fl. v. a.

Doritorii de a competā la aceta pa-
rochia, — binevoieasa, a-si asterne con-
cursele loru bine instruate la subscrisulu, pana
la terminulu susu amintitu.

Hatiegu in 24 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Ratiu,
protopopu.

(2—3)

Incunoscintiare.

Subscris'a directiune reg. ung. de
lotu deschide loteria a V. reg. ung. de
statu, a carei venitu curatu in urm'a
pregratiōsei dechiaratiuni a Majestatei
Sele se va intrebuintia spre infintiara
de orfanotrofiē pentru orfanii lu-
cratoriloru erariali.

Loteria are 3334 nimeritori cu o
suma de castiguri de

200,000 fl. val. austr.

intre cari

I	nimeritoriu de frunte	100,000 fl.
II	"	20,000 "
	2 nimeritori a	5000 "
	10 " "	1000 "
	20 " "	500 "
	100 " "	100 "
	200 " "	50 "
	3000 " "	10 "

Tragerea se va face irrevocabilu
in Budapesta

la **20 Decembre 1874.**

Un'a sorte costa 2 fl. val. a.

Sorti se afla: la subscris'a direc-
tiune de lotu, la colectantii de lotu,
la oficiile de lotu, perceptorali, de sa-
line si postali si, in cetatile cele mai mari
la alte organe insarcinate cu vinderea
sortiloru.

Directiunea reg. ung. de lotu, des-
partimentulu loteriei de statu.

Budapesta 1 Octobre 1875.

Aloisiu de Motusz,
consiliariu reg. ung. de sectiune
si directoru de lotu.
(Pentru reproductiune nu se da onorariu).
(1—6)